

POLACY W KOLE FABRYCZNA – 80 LAT PÓŹNIEJ?

Rok 1941 – Polska jest po czwartym rozbiorze, przez Niemcy i ZSRR. W maju i czerwcu tego roku, Rosjanie dopuścili się kolejnej /tzw. czwartej/ deportacji Polaków z ziem zachodnich zajętych przez ZSRR po 17.09.1939 r. Dla przypomnienia kolejnych zsyłek, dane zestawiono w poniższej tabeli:

L.P.	Data zesłania	Ilość Zesłanych	Uwagi
1.	10/1939	Ok. 50000 Ok. 55000	Przesiedlenie Polaków z centralnej i zachodniej Polski na Kresy
			Na podstawie uchwały rządu sowieckiego z 05.12.1939 nr 1001-558 ss o wysiedle- niu, zestawiono m.in. poniższe dane:
2.	9/10.02.1940	140000* 220000** 220000- 250000	* -wg danych rosyjskich **- wg danych polskich W tym 70% Polaków. Dzieci - 43.6% Ural i Krasnojarski Kraj
3.	13-14.04.1940	61000* 320000** 300000	W tym głównie kobiety i dzieci /ok. 80% zesłanych/ . Kazachstan
4.	05-06.1940	80000* 240000** 250000	W tym głównie obywatele Polski pochodzenia żydowskiego /wg danych rosyjskich ok. 80%/
5.	Maj - czerwiec 1941	85000* 280000** 280000	Wywieźli kwiat polskiej inteligencji i ludzi dobrego gospodarzenia. Wykształconych

Kolor niebieski – dane wg „Historia Polski” – Przegląd reader’s Digest. W-wa 2000.

Wywózka w latach 1940 - 1941 – to właściwie była zemsta Stalina za 1920 r. Takiego „zezwierżenia” Zesłańcy nie widzieli. Osoby, które umierały w podróży /w tym okresie była największa umieralność – wynosiła 25%/, były grzebane w miejscach postoju pociągu. W czasie transportu „bydlęcymi wagonami” jak i w rejonach zesłania dawki żywnościowe były głodowe. Głównym terenem zesłania były tereny północne ZSRR /Komi, Archangielsk, a także rejony Krasnojarska, Irkucka i Świerdłowska /.

W tym okresie /jak i za poprzednich zsyłek/ rząd ZSRR dążył do wyniszczenia elit intelektualnych, ekonomicznych, a głównie politycznych a także do przeprowadzenia czystek etnicznych /Litwa, Białoruś, Ukraina/. Podstawą prawną do zesłania z ziem białorusko-ukraińskich był rozkaz NKWD nr 001223z 11.10.1939 r., natomiast litewskich – 0054 z dnia 28.11.1940 r.

Zesłańcami głównie byli: urzędnicy państwowi, sędziowie, nauczyciele, oficerowie WP i służb specjalnych, policjanci, księża wszystkich wyznań, szlachta, ziemianie, bankowcy, przemysłowcy, itd.

Napaść Niemiec na ZSRR /22.06.1941 r./ zmienił sytuację Polaków na terenie ZSRR. W dn. 30.07.41 r. został podpisany układ Sikorski – Majski, na mocy którego rozpoczęto formowanie Armii Polskiej.

Dotychczasowe dyrektywy Stalina z 02.11.1940 i 04.06.1941 r. o utworzeniu dywizji polskiej czy batalionów pracy – spełzły na niczym /w pierwszym przypadku o morderstwie w Katyniu – odmowa Kazimierza Bartla, w drugim – napaść Niemców/.

Rosjanie nie dotrzykali umowy z Polakami, głównie w zakresie dostaw: żywności i uzbrojenia - to m.in. była przyczyna, że Armia Andersa opuściła tereny ZSRR w ilości 78740 żołnierzy i 37002 cywilów /w tym 13948 dzieci/.

Utworzenie w maju 1943 r. 1 dywizji WP /d-ca płk Zygmunt Berling/, a następnie 1 i 2 AWP umożliwiło powrót osób do kraju, które w dn.17.09.1939 r. mieli obywatelstwo polskie! Ok. 2.5 mln miało wrócić do Polski do połowy 1945 r. Wróciło ok. 1.5 mln.

Na przedwojennych ziemiach Polski, które zagarnął ZSRR /190000 km. kw./ mieszkało ponad 13,2 mln obywateli polskich – w tym 5 mln Polaków.

Najwięcej z terenów ZSRR wróciło do kraju w 1945 r. – 742631 i w 1946 – 640014 ludzi, W TYM WIELE SIEROT

Okres II w. św. był najgorszym okresem dla zesłańców, zarówno pod względem terminu i miejsca wywiezienia, a może nawet pracy /kopalnie, wyręb lasów, itp./, a głównie racji głodowych.

Rok 2021 – w wolnej Polsce od zaborców, trwa walka z niewidzialnym wrogiem z tzw. koronawirusem /SARS – CoV -2/ od 4 marca 2020 r. na podstawie Ministerstwa Zdrowia na dzień 06.06.2021 przedstawia się następująco:

- osoby zakażone – 155 834;
- osoby, które wyzdrowiały – 2 645 150;
- osoby które zmarły – 74 152. W naszym Kole Fabryczna 30 osób /w 2021 – 16/;
- osoby zakażone – 2 875 136.

Do godz. 10.30 dn. 06.06 /w ciągu doby/: mieliśmy 312 osób zakażonych, 983 osoby wyzdrowiały, 13 przypadków śmiertelnych, w tym 4 na COVID 19!

Z faktu, że pod tym względem w Polsce w ostatnim okresie sytuacja zmienia się na lepsze, rząd od 06.06 zmniejszył zaostrożenia dla Polaków, w różnych dziedzinach. Dla nas Sybiraków ważnym było to, że mogliśmy chodzić bez masek w terenie otwartym oraz, że mogliśmy zorganizować spotkanie przy kawie /herbacie/ i najważniejsze, że mogliśmy uczestniczyć we mszy świętej, z zachowaniem pewnych rygorów!

Zmniejszenie zakazów jest ważne, szczególnie dla osób starszych. Bez masek mamy lepsze oddychanie i lepszą opieką od osób młodszych. W naszym Kole na stan 205 osób, średnia wieku na dzień dzisiejszy wynosi ponad 85 lat!, przy czym 75% stanu osobowego – ma ponad 89 lat, a to przy rygorach zdrowotnych stwarzało problemy spotykania się!

06.06.2021 – nadszedł kolejny dzień, który umożliwił nam Sybirakom spotkać się w kościele pw. Najświętszej Maryi Panny Różańcowej we Wrocławiu – Złotnikach. Wcześniej nie mogliśmy się spotkać, ani 10.02, ani 14.03, ani też w innym terminie!, to tak wyglądało, jakby „Niebiosy” specjalnie kazało nam zmieniać daty, aby dzisiaj w ciepły czerwcowy dzień /25 st. C w cieniu/ spotkać się nie w kościele, ale na zewnątrz przy ołtarzu: Matki Bożej

Królowej Polski, a to pozwalało nam przebywać bez masek!, a większość z nas ma problemy oddychania w maskach.

Ołtarz Matki Bożej Królowej Polski

W trakcie mszy św. celebrowanej przez ks. proboszcza Andrzeja Pańczaka i Karola Żygadło oddaliśmy hołd Sybirakom co na zawsze zostali na syberyjskiej ziemi, jak również za nas żyjących oraz w intencji Ojczyzny /Kombatantów, którzy walczyli o wolność Polski od 01.09.1939 do dnia dzisiejszego!/.

W dniu 06.06 ale w 1944 r. odbyło się lądowanie Wojsk Alianckich w Normandii /operacja pod kryptonimem D-Day/, w którym uczestniczyły ze strony polskiej: Polska Marynarka Wojenna i Polska Marynarka Handlowa a także Polskie Siły Powietrzne, stąd modliliśmy się również za tych co szli z różnych stron Europy do Polski i zginęli, jak również za tych co jeszcze są wśród nas!

Niech Tym co na zawsze odeszli ziemia będzie lekka, a Pan Bóg ma w swojej opiece, a żyjącym długie życie w zdrowiu i szczęściu oraz w pokonaniu trudów nie tylko życia codziennego!

Po uroczystości religijnej, odbyła się krótka uroczystość patriotyczna. Odśpiewaliśmy hymny: Hymn Sybiraków:

...
*I myśmy szli i szli – dziesiątkowani!
 Choć zdradą pragnął nas podzielić wróg...
 I przez Ludową przeszliśmy – niepokonani
 Aż Wolną Polskę raczył wrócić Bóg!*

Oraz hymn: Boże coś Polskę:

...
*Przed Twe ołtarze zanosim błaganie:
 Ojczyznę wolną pobłogosław Panie!*

Po odśpiewaniu hymnów, głos zabrała Pani Ewa Kobel, która w zwięzłych słowach przypominała historię Sybiraków w ich różnych okresach życia: w trakcie II w. św., za czasów PRL, po reaktywacji Związku Sybiraków w 1988 r. /założonego w 1928 r. przez żołnierzy Polskiej Dywizji Syberyjskiej, zawieszonego w czasie II w. św./. Od tego momentu mogliśmy mówić o swoim zesłaniu i życiu na syberyjskiej ziemi!

Przemawia p. Ewa Kobel. Ks. Karol, ks. Andrzej i ministrant

Na zakończenie głos zabrał w imieniu Zarządu Oddziału Pan Ryszard Janosz. Przedstawiając zasadnicze przedsięwzięcia realizowane przez Zarząd Oddziału w zakresie życia Sybiraków, a szczególnie w upamiętnianiu naszych przeżyć na Syberii, poprzez pomniki, tablice upamiętniające, itp.

Przemawia wiceprzewodniczący ZO p. Ryszard Janosz i wręczył ks. Andrzejowi książkę p.t. „Sybiracy”

Przed urną poświęconą Sybirakom przedstawiciele Zarządu Oddziału i Koła Fabryczna złożyli kwiaty i zapalili znicze – jako symbole pamięci o zmarłych, a także naszej o nich troski!

Kwiaty od Zarządu Oddziału składają: pp. Ryszard Janosz, Krystyna Lewandowska /Koło Psie Pole/ i Roman Janik

Kwiaty od Członków Koła Fabryczna złożyły: pp. Nijola Stankiewicz-Latosik, Barbara Kraszewska i Stanisława Szarycz

„Wieczne odpoczywanie...”

Uroczystość religijno-patriotyczną zakończyliśmy wykonaniem wspólnego zdjęcia przy ołtarzu i skromnym posiłkiem /ale b. smacznym/ zorganizowanym dla Gości zaproszonych i Sybiraków, przez Parafianki tutejszego kościoła!

„Odważni stanęli do wspólnego zdjęcia”

Modlitwę przed posiłkiem odprawił ks. Andrzej

Smacznego!

W trakcie posiłku po rozmowie wiceprzewodniczącego p. Ryszarda Janosza z proboszczem ks. Andrzejem powstała myśl zorganizowania „Manifestacji Patriotycznej” z udziałem wojska /Sztandary, kompania honorowa, orkiestra/ w celu pokazania Dolnoślązakom, a głównie Wrocławianom: Kaplicy Narodowej – autorstwa p. Ewy Kobel!, przy której odbywają się dzisiaj uroczystości religijno-patriotyczne! Przed kamiennym ołtarzem znajdują się urny z ziemią z pól bitewnych i z polskich cmentarzy wojskowych /z różnych miejsc świata/!. W tym jest urna poświęcona Sybirakom! Tą uroczystość wstępnie zaplanowaliśmy na kwiecień 2022 r.

W trakcie posiłku oficjalnie głos zabrali ks. Andrzej, p. Ryszard, p. Stanisława i inni oraz p. Ewa – która przekazała nam kilka egzemplarzy „Parafialnego Niezbędnika Patriotycznego nr 21 i 22”.

Gdzie w numerze nr 21 przedstawione zostały osoby aktywne w polskim kościele od zarania państwa polskiego do XIX wieku, a w numerze 22 – osoby, których aktywność przypadła na wiek XX i XXI. Dziękujemy p. Ewie Kobel za historię wspaniałych ludzi poczynszy od św. Wojciecha, poprzez historię Mikołaja Kopernika... kończąc na św. Janie Pawle II.

Na zakończenie uroczystości w imieniu Zarządu Koła Fabryczna przekazałem Uczestnikom spotkania życzenia zdrowia i pozdrowienia od naszego kapelana ks. prof. Franciszka Głoda /powraca już do zdrowia w Albertówce/.

Następnie serdecznie podziękowałem za uczestniczenie:

- Księżom celebransom i p. Organiście, za przygotowanie uroczystości;
- Członkom Zarządu Oddziału /pp. Ryszard Janosz, Roman Janik/ i Pracownikom ZO;
- p. Ewie Kobel;
- Paniom, które zorganizowały naszą uroczystość /p. Stanisławie z Rodziną i Parafiankom biorącym udział w przygotowaniu posiłku/;
- oraz wszystkim Uczestnikom spotkania, za czynny udział.

Na tym spotkanie zakończyliśmy. Wszystkim Uczestnikom tą drogą jeszcze raz dziękuję za uczestnictwo i do zobaczenia na kolejnych uroczystościach religijno-patriotycznych we wrześniu!

PAMIĘTAJĄC O PRZESZŁOŚCI ... TWORZYMYSZ LEPszą PRZYSZŁOŚĆ!

W imieniu Zarządu Koła Fabryczna

Opracował
Antoni Tunkiewicz
Prezes